

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

Кафедра економіки та менеджменту

**ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ РОЗВИТОК
СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської наукової конференції
здобувачів вищої освіти та вчених**

м. Одеса, 21 листопада 2025 року

**Одеса
2025**

Організатори: Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра економіки та менеджменту.

Укладачі:

Кібік Ольга Миколаївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Котлубай Вячеслав Олексійович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Капустян Ірина Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія».

Економіко-правовий розвиток сучасної України : матеріали XIV Всеукр. наук. конф. здобувачів вищої освіти та вчених, м. Одеса, 21 листопада 2025 р. / за ред. д.е.н., проф. О.М. Кібік. Одеса : НУ «ОЮА», 2025. 262 с.

DOI: 10.32837/11300.31015

Думка укладачів може не збігатись з думкою авторів матеріалів. Відповідальність за зміст матеріалу несе автор. Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності несе автор.

Бойко Д.П.	
Вплив цифрових валют та криптоактивів на систему оподаткування і бухгалтерського обліку.....	166
Вишневський О.В.	
Блокчейн-технології як інструмент підвищення прозорості та безпеки облікових даних і транзакцій	170
Карандо М.О.	
Інформаційні технології в бухгалтерському обліку	173
Корчомкіна В.С.	
Методичні аспекти обліку пошкоджених активів в Україні	175
Марченко К.І.	
Хмарні технології бухгалтерського обліку: переваги, ризики та перспективи для українського бізнесу.....	178
Раулець Д.І.	
Застосування штучного інтелекту в підвищенні ефективності податкового контролю	181
Самусевич Д.Р.	
Особливості ведення бухгалтерського обліку та роль бухгалтера в умовах воєнного стану в Україні	184
Сінько К.І.	
Трансформація бухгалтерського обліку й оподаткування під впливом діджиталізації, воєнного стану та інтеграційних процесів	187
Деляєва В.В., Зварич С.А.	
Механізми регулювання офшорних юрисдикцій у контексті міжнародної податкової конкуренції: виклики та перспективи для України після 2022 року	190
Кравчук С.О.	
Проблеми тіньової економіки та шляхи їх мінімізації засобами сучасного обліку й аналітики	194
Павлюченко Д.М.	
Роль податків у формуванні доходів держави та забезпеченні економічного розвитку.....	197
Протеняк С.Є.	
Бухгалтерський облік в умовах воєнного стану	200
Терещина А.С.	
Автоматизація бухгалтерського обліку: виклики та переваги для малого бізнесу.....	203

Терещина А.С.,
здобувачка I курсу
факультету судового та міжнародного права,
Національний університет «Одеська юридична академія»

АВТОМАТИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРЕВАГИ ДЛЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Для малого бізнесу, де кожен ресурс є критично важливим, автоматизація бухгалтерського обліку стає не просто трендом, а необхідністю для виживання та масштабування. Впровадження спеціалізованого програмного забезпечення обіцяє значне підвищення точності та швидкості обробки даних, дозволяючи власникам сфокусуватися на стратегічному розвитку. Однак цей перехід супроводжується низкою системних викликів, від початкових інвестицій та навчання персоналу до забезпечення кібербезпеки. У наших тезах ми проаналізуємо ключові переваги, які цифровізація надає малому підприємству, а також окреслимо практичні виклики та шляхи їх ефективного подолання.

Основна перешкода на шляху автоматизації бухгалтерського обліку малих підприємств — це гостра нестача фінансових ресурсів для придбання та подальшого супроводу якісного програмного забезпечення [1].

Брак коштів на придбання якісного програмного забезпечення для автоматизації обліку породжує додаткові витрати та ризики. По-перше, стандартні конфігурації рідко враховують специфіку малого бізнесу, вимагаючи дорогівартісного доопрацювання або розробки індивідуальної версії. По-друге, необхідні витрати часу та коштів на навчання працівників. Хоча підприємство може зекономити на навчанні, це прямо призводить до зростання кількості бухгалтерських помилок і ризику некоректної роботи самої програми. Втім, інвестиції у навчання можуть бути компенсовані в довгостроковій перспективі за рахунок скорочення штату облікових працівників після успішного впровадження автоматизації.

Український ринок пропонує малому бізнесу низку ключових систем автоматизації, таких як BAS Бухгалтерія, Галактика та ІС-ПРО. Ці програмні

продукти мають спільні критично важливі переваги, зокрема надійний захист інформації, можливість одночасного ведення обліку кількох підприємств та оперативне оновлення відповідно до актуальних змін у законодавстві.

Розвиток автоматизації бухгалтерського обліку тісно пов'язаний із використанням хмарних технологій. Згідно з дослідженнями сучасних українських науковців, цифровізація бухгалтерського обліку дозволяє малому бізнесу не лише автоматизувати рутинні операції, а й значно підвищити прозорість фінансової інформації, оперативність управлінської звітності та загальну ефективність фінансового контролю [3]. Особливу роль у цьому процесі відіграють хмарні рішення, які забезпечують гнучкість доступу до даних, зменшення витрат на ІТ-інфраструктуру та високу швидкість оновлення програмного забезпечення.

На ринку існує значна кількість інтернет-сервісів, які пропонують дистанційне вирішення облікових завдань.

Наприклад, сервіс «iforma» дозволяє цілодобово готувати та подавати електронну звітність в режимі онлайн, перевіряючи її перед переадресацією до державних установ (причому подання звітності до ДПС для власників ЕЦП часто є безкоштовним) [2].

Інший приклад — «iFin», який є багатофункціональним хмарним сервісом, діяльність якого розгортається у двох основних напрямках. По-перше, він забезпечує подачу звітності до контролюючих органів. По-друге, його підсистема «Бухгалтерія» дозволяє комплексно автоматизувати внутрішні процеси, включаючи складський облік (з автоматичним розрахунком амортизації основних засобів) та кадровий облік (розрахунок зарплати, відпускних і податків через персональний календар). Крім того, сервіс підтримує пакетне створення бухгалтерських документів з автоматичним заповненням реквізитів та надає можливість організації електронного документообігу з партнерами [2].

Використання автоматизованих систем обліку формує для малого бізнесу комплекс економічних та управлінських переваг, що підвищують його конкурентоспроможність та стійкість. Насамперед, відбувається підвищення достовірності облікових даних шляхом мінімізації впливу суб'єктивного фактора

та автоматичної валідації введеної інформації, що знижує ймовірність виникнення податкових та фінансових помилок.

Водночас, застосування таких систем забезпечує істотну економію робочого часу, який раніше витрачався на рутинні та повторювані операції (наприклад, введення первинних документів або розрахунків податкових зобов'язань), сприяючи оптимізації операційних витрат та потенційному скороченню штату облікового персоналу. Критично важливою є також функція оперативного формування управлінської звітності, що дозволяє власникам бізнесу своєчасно отримувати актуальні аналітичні зрізи щодо фінансових потоків, заборгованостей та рентабельності, підтримуючи таким чином швидкість та обґрунтованість стратегічних рішень. Нарешті, завдяки автоматизованому оновленню програмного забезпечення відповідно до змін у законодавстві, забезпечується високий рівень комплаєнсу (відповідності нормативним вимогам), знижуючи фінансові ризики, пов'язані зі штрафними санкціями.

Література

1. Мурашко І.С. Проблеми автоматизації бухгалтерського обліку малих підприємств. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. № 1(01). С. 62-65.

2. Співак С., Панчишин Д., Скочиляс М., Яремчук К. Діджиталізація процесу бухгалтерського обліку. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2021. № 2(25). С. 113-119.

3. Selivanova N. M., Kalabina V. O., Minzhyrian N.I. Digitalization of Accounting and Financial Reporting in Ukraine. Review article. *Economics: Time Realities*, № 4(74), 2024. С. 89-94.

СЕКЦІЯ 4.
ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА РІШЕННЯ

Карлін М.І.,

*д.е.н., професор, професор кафедри фінансів,
Волинський національний університет імені Лесі Українки*

Чжишань Лінь,

*здобувач освітнього ступеня «доктор філософії»
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок,
Волинський національний університет імені Лесі Українки*

**НЕОБХІДНІСТЬ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ
ГРОМАДЯН ЯК ІНВЕСТИТОРІВ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ**

Виходячи з економічних функцій держави у демократичних країнах публічні фінанси повинні виконувати наступні функції: 1) функцію алокації; 2) функцію перерозподілу; 3) стабілізаційну функцію. Зміст функції алокації полягає у забезпеченні фінансовими ресурсами держави та місцевих органів влади та самоврядування, щоб вони належним чином виконували свої завдання. Розподільча функція публічних фінансів характеризує процеси перерозподілу фінансових ресурсів в суспільстві на користь держави та місцевих органів самоврядування, державного сектору, малозабезпечених верст населення тощо. Стабілізаційна функція публічних фінансів забезпечує оптимальний розвиток суспільства за допомогою використання таких інструментів, як державні та місцеві податки та збори, державні та місцеві видатки.

В Україні виконанню цих функцій публічними фінансами можуть допомогти інвестиції домогосподарств, але вони поки до цього неналежним чином залучені державою та місцевими органами самоврядування. Крім того, недостатня фінансова грамотність приватних інвесторів часто призводить до вкладення їх коштів у сумнівні інвестиційні проєкти та шахрайські фінансові схеми, насамперед у так звані фінансові піраміди. Недовіру приватних інвесторів до